***Stadskerk Nijmegen (OCP), 25 april 2021, zondag Jubilate***
***Voorganger: ds. Henk Gols (PKN), Nijmegen***

***Deze viering is te zien/beluisteren op:***
https://www.stadskerknijmegen.nl/vieringen-terugkijken/

**[gebed:]**

Gij, Eeuwige,
alles omvattend,
geleid ons tot daar
waar wij samen
raken aan
uw vreugde.
Laat uw kudde,
zo schamel,
volgen
waar
krachtig
voortgaat de herder,
Jezus Christus, onze Heer.
Amen.

**[1e lezing: Handelingen van de Apostelen, 4,8-12]** (Nieuwe Bijbel Vertaling)

8 Petrus antwoordde, vervuld van de heilige Geest: 'Leiders van het volk en oudsten, 9nu wij vandaag worden verhoord omdat we een zieke hebben geholpen, en nu ons wordt gevraagd hoe het komt dat hij is genezen, 10 dient u allen en het hele volk van Israël te weten dat deze man hier gezond voor u staat dankzij de naam van Jezus Christus uit Nazaret, die door u gekruisigd is, maar die door God uit de dood is opgewekt. 11 Jezus is de steen die door u, de bouwlieden, vol verachting is weggeworpen, maar die nu de hoeksteen geworden is. 12Door niemand anders kunnen wij worden gered, want zijn naam is de enige op aarde die de mens redding biedt.'

**[2e lezing: 1 Johannes 3,1-2]** (Nieuwe Bijbel Vertaling)

1 Bedenk toch hoe groot de liefde is die de Vader ons heeft geschonken! Wij worden kinderen van God genoemd, en dat zijn we ook. Dat de wereld ons niet kent, komt doordat de wereld hem niet kent. 2 Geliefde broeders en zusters, wij zijn nu al kinderen van God. Wat we zullen

zijn is nog niet geopenbaard, maar we weten dat we aan hem gelijk zullen zijn wanneer hij zal verschijnen, want dan zien we hem zoals hij is.

**[Evangelie: Johannes 10,11-16]** (Nieuwe Bijbel Vertaling)

11 Ik ben de goede herder. Een goede herder geeft zijn leven voor de schapen. 12 Een huurling, iemand die geen herder is, en die niet de eigenaar van de schapen is, laat de schapen in de steek en slaat op de vlucht zodra hij een wolf ziet aankomen. De wolf valt de kudde aan en jaagt de schapen uiteen; 13de man is een huurling en de schapen kunnen hem niets schelen. 14 Ik ben de goede herder. Ik ken mijn schapen en mijn schapen kennen mij, 15 zoals de Vader mij kent en ik de Vader ken. Ik geef mijn leven voor de schapen. 16 Maar ik heb ook nog andere schapen, die niet uit deze schaapskooi komen. Ook die moet ik hoeden, ook zij zullen naar mijn stem luisteren: dan zal er één kudde zijn, met één herder.

**[overweging:]**
Ik ben de goede herder. 'Ik ben', zo presenteert hij zich in het evangelie: Christus, die als goede herder zijn leven inzet voor zijn schapen. Die zijn leven inzet, zijn leven weggeeft, én het leven terugpakt.

In het evangelie van Johannes verschijnt Jezus ons als de verrezene. Vanaf de eerste bladzijde is het de opgestane die tot ons spreekt en veelbetekenend handelt, die zijn leven weggeeft. Hij deelt het met zijn leerlingen: leven dat door de dood heen gaat.

Telkens gaat het leven weer door de dood heen. Wij horen van de wolf die eraan komt. In ons land waren we zowel de schaapherder met zijn kudde als de wolf lange tijd kwijt. We dachten nog niet eens zolang geleden dat schaapherder en wolf tot het verleden behoorden. Maar nu lopen er al weer enige tijd herders met hun kudden rond en ook de wolk is terug. Herder, pas op je schapen!

De wolf komt eraan, hij rooft de schapen, hij verstrooit ze naar alle kanten. Zijn komst betekent de desintegratie van de kudde. Die desintegratie krijgt een kans als er geen echte herder is. Herderschap is in de Bijbel leiderschap. Als je geen goede herder bent, laat je toe dat mensen uit elkaar worden gejaagd. Je ziet het gebeuren maar het kan je niet schelen. Je hebt geen hart voor mensen. Want het gaat je alleen maar om jezelf. Je zegt op jouw manier: 'ik ben', je bedoelt: ik ben mijn ego. Dreigt er gevaar voor de mensen die aan jou zijn toevertrouwd, dan ben je nergens te vinden. Je vergeet ze, je verzwijgt ze. Je gaat er vandoor.

'Ik ben de goede herder', zegt Jezus, en hij gaat vóór. Hij gaat er niet vandoor, maar is present in het gevaar, is pre-sent in de crisis van zijn schapen. Hij zet zijn leven in, want hij is integer en heeft lief. 'Goede herder' is bij hem niet maar een kreet, hij stelt zichzelf in de waagschaal. Zodat de crisis van zijn schapen ook telkens weer zijn eigen crisis wordt. Hij gaat op

het dreigende af, hij stapt het donker binnen, gaat er dwars doorheen en trekt zijn schapen mee. Opdat ze net als hij uit de dood opstaan, telkens weer uit de afgang omhoog-komen. En léven. Een leven dat door de gang door de crisis is gelouterd.

Dat is hoopvol. In het gevaar, in onze crisis, is hij dus pre-sent. Het gevaar is er wel, maar in de crisis opent zich een deur naar het leven. Die deur is hij die 'ik ben' zegt. 'Ik ben', zegt hij, maar zonder dat hij zijn ego profileert. Hij dient niet zijn eigen belang. Christus, de goede herder, is er voor wie in de crisis verkeren, voor de kerk ook in de crisis, voor ons in-dividueel als ons leven gevaar loopt. Als wij het gevaar lo-pen dat ons leven geen leven is: niet een leven dat gedijt, dat bloeit en vrucht draagt.

Wie zijn eigen ego dient, kan geen goede leider zijn. Slech-te leiders maken dat de samenhang tussen mensen verloren gaat. Je ziet het overal gebeuren: mensen die tegen elkaar worden opgezet, tegen elkaar worden uitgespeeld. Er ont-staan gesloten wereldjes, tussen groepen mensen treedt ver-vreemding op. Mensen van verschillende geaardheid en ge-zindte willen elkaar niet verstaan, witte mensen en mensen van kleur menen zich niet meer in elkaar te kunnen ver-plaatsen, het is wij tegenover zij, zodat we niet meer samen-leven. Slechte leiders zijn het die die het uiteenvallen stimu-leren, die solidariteit en begrip ondermijnen.

Slechte leiders ook zijn het geweest die de samenhang die de kerk is hebben versnipperd. Slechte leiders, want de goe-de herder zegt: 'Ik verstrooi niet, nee ik verzamel. En er ko-men steeds meer bij die verzameld worden. Ook andere schapen, die eerder niet bij de kudde hoorden, ik beng ze bij-een in de ene schaapskooi. En het zal zijn één kudde en één herder.'

Het blijft een verbazingwekkend gegeven dat vanwege dit evangelie ooit her en der in de wereld van het Romeinse rijk, in de landen rond de Middellandse zee, mensen aan el-kaar werden gelinkt. Slaafgemaakten en zogenaamde vrije burgers, Joden en wie eerder barbaren werden genoemd, mannen en vrouwen, het maakte niet uit: eerdere grenzen van ras en sekse, sociale grenzen, ethnische grenzen, ze vie-len plotseling weg. Ze werden irrelevant. Vanwege Christus, vanwege de stem waarmee hij riep. En roept. Want nog steeds wordt zijn stem overal herkend: de stem die ertoe doet. De stem van hem die integer is en ons integreert, ons heel maakt.

In het bijbelboek Handelingen wordt beschreven hoe die stem in die landen rond de Middellandse Zee gaat klinken. Hoe de naam Jezus tot een soort wachtwoord wordt. Een naam die genezing bewerkt. Een naam die mensen niet uit-sluit maar uitnodigt uit hun isolement en ellende weg te stappen. Zoals de verlamde man aan de poort van de tempel te Jeruzalem. Veertig jaar al kon hij geen kant op. Hij was deze verlamming, hij zat erin vast. Maar dan valt de naam Jezus: die naam wordt hem toegeroepen. De naam Jezus is genoeg om uit de chronische

crisis van zijn leven weg te stappen. Kijk, daar gáát hij, zie hem rondlopen! In de woor-den die Petrus spreekt verschijnt Christus als de gekruisigde en verrezene. De Heer die niet wegloopt maar zijn leven geeft om ons uit verlamming en dood te doen opstaan tot waarachtig leven.

'Ik ben' — dat kan ook arrogant klinken. Arrogant en nogal beperkt. 'Ik ben die ik ben.' Je trekt een cirkel, je weet het al. Het 'ik ben' van Christus is: 'ik ben er voor jou'. Het is een ik dat zich durft verliezen en anderen insluit. Wie ben ik? Wie ben jij?

In de brief van Johannes is het antwoord: ik weet nog niet wie ik ben. Wie wij zijn? We zijn op weg. We zijn op weg naar wie wij samen mogen worden. We zijn op weg naar Christus. Op de een of andere manier is hij onze bestemming is. Zijn gestalte is als een belofte voor ons. Die kant gaan we op, zijn kant gaan we op. Met vallen en opstaan gaan we achter hem aan. Niet als losse individuutjes, niet opgesloten in onze eigen groep, maar ons verheugend over al die men-sen die van alle kanten met ons in zijn richting worden ge-roepen, de kant op van zijn stem. Met vallen en opstaan gaan wij. Want zo is ons bestaan: altijd weer is het ook ris-kant, we blijven kwetsbaar, vallen zomaar weer in eerdere onzin terug, applaudisseren zomaar weer voor mooiklin-kende stemmen van valse herders, we tuinen erin, zeggen iets stoms, laten ons verlammen en wegzetten.

Maar dan opnieuw zeggen wij zijn naam en weten wij ons geroepen, wij worden gered. Gered uit al die angstige treu-righeid om ons heen en in onszelf. Het is zondag Jubilate, de weidegrond is wit van schapen, Gods lof schalt in het rond! Verheugen wij ons in het waarachtige leven dat de goede herder aan de wijde kring van ons samen uitdeelt—

in de naam van de Vader en de Zoon en de heilige Geest.

***Henk Gols, henkgols@planet.nl***